

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

3. Немченко В.В. Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). /За ред. Проф. В.В. Немченко, О.Ю. Редько Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 540с.

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ

Ощепков О.П., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Одним із факторів розвитку економіки є раціональне розміщення робочої сили між галузями, в середині галузі між підприємствами, та розподіл робітників на самому підприємстві відповідно професійного і кваліфікаційного рівня, особливе значення має те, наскільки кожен робітник відповідає зайнятому місцю і наскільки працівники зацікавлені реалізувати власні здібності для досягнення кінцевого колективного результату праці і результатів діяльності підприємства.

Особливо має значення, наскільки діяльність робітників і підприємства в цілому співпадають в економічних інтересах. Економічні інтереси реалізуються через механізм стимулювання праці кожного робітника. Основною формою матеріального стимулювання є обрана форма і система оплати праці, її рівень. Заробітна плата – це дохід робітника, який він отримує в грошовому виразі відповідно кількості і якості виконаної роботи та результатів діяльності всього колективу. Така характеристика поняття заробітної плати передбачає, що коли у підприємства зростають доходи, то повинно бути і зростання заробітної плати, особливо її змінної частини.

Метою дослідження є прагнення визначити, на скільки результати праці мають адекватну оцінку у формі заробітної плати, тому що заробітна плата – це система, яка виконує багато функцій, а не тільки відтворювальну у фізіологічному розумінні, а ще й розподільчу, стимулюючу та соціальну.

Розглянемо що відбувається зараз на ринку праці, який рівень зайнятості населення, який рівень безробіття та яким чином все це пов'язане з рівнем оплати праці, рівнем реальних доходів та купівельної спроможності населення. Нажаль, рівень заробітної плати не відповідає соціальним стандартам і не забезпечує повноцінного розвитку людини, яка здатна або спроможна реалізувати свої здібності, тому її рівень не дозволяє забезпечити реалізацію потреб культурного, духовного зростання. Коли рівень оплати праці дозволить забезпечити реалізацію всіх функцій заробітної плати, тільки тоді може здійснюватись реалізація системи соціально-економічних інтересів (робітник – підприємство – держава).

Комплексна та повна реалізація системи інтересів забезпечить зростання доходів підприємства, в тому числі й прибутку, зростання заробітної плати, яка збільшить купівельну спроможність і задоволення споживчих потреб, збільшення доходів (податків) до місцевого і державного бюджету.

Розглянемо ситуацію на ринку праці в Україні за останні п'ять років для юридичних осіб з чисельністю від 10 осіб, яка наведена в таблиці 1.

Таблиця 1 Характеристика зайнятості населення*

Роки	2016	2017	2018	2019	2020	Прогноз 2021
Населення працездатного віку, тис.осіб	15626	15495	15718	15894	15915	15589
Середньооблікова чисельність штатних робітників, тис.осіб	7868	7679	7661	7443	7438	-
Безробітне працездатне населення, тис.осіб	1678,2	1698,0	1578,6	1487,5	1468,3	-

* складено на підставі статистичних даних [1]

За даними таблиці 1 побудуємо графік динаміки населення за 2016-2020 р.р.

Рисунок 1 – динаміка населення за 2016-2020 роки, тис. осіб

Дані таблиці 1 та рисунку 1 показують, що рівень фактичної зайнятості населення, які отримують заробітну плату складає майже 50 %. При цьому, кількість працездатного населення практично не змінюється, а фактична зайнятість скорочується щорічно. Рівень безробіття незначно скорочується. Разом з тим, статистичні дані говорять про те, що майже 3 млн. осіб працюють

неформально, що вказує на значну тіньову складову економіки в країні, скриті реальні фінансові результати і неофіційні форми оплати праці.

В таблиці 2 ми розглянемо величину заробітної плати і прожиткового мінімуму за 2016-2020 роки та прогноз за 2021 рік

Таблиця 2 Динаміка заробітної плати і прожиткового мінімуму*

Роки	2016	2017	2018	2019	2020	2021 прогноз
Середня заробітна плата, грн.	4362	6008	7711	9223	10727	12337
Мінімальна заробітна плата, грн	1450	3200	3723	4173	5000	6000
Прожитковий мінімум, грн	1330	1544	1700	1853	2027	2189
Рівень інфляції, %	13,9	14,6	10,9	7,9	5,8	6,7
Реальна заробітна плата, грн	3829	5243	6953	8548	10138	11562

* складено на підставі статистичних даних [2]

Дані таблиці 2 характеризують, що поступово здійснюється зростання середньої і мінімальної заробітної плати, співвідношення між ними зберігається на рівні 50 % від середньої. Але в реальній заробітній платі ще не відображено податок на доходи фізичних осіб (18 %), та військовий збір (1,5%). Таким чином, купівельна спроможність робітника значно скорочується – на 19,5 %. Разом з тим, середня заробітна плата відображає загальну тенденцію в країні, але існують галузі, де середня заробітна плата значно нижче – це освіта та медицина. Ці дві сфери не створюють матеріальні блага, але без своєчасної медичної допомоги, профілактики захворювань, ми не отримаємо здорового робітника. Те ж саме й з освітою. Низька заробітна плата не стимулює професію вчителя і працівників середньої і вищої освіти для надання якісних знань.

Незадоволення рівнем заробітної плати та умовами праці приводить до того, що на підприємствах здійснюється висока плинність робітників, про що характеризують коефіцієнти прийняття на роботу і коефіцієнти звільнення.

Таблиця 3 Динаміка плинності робітників *

Роки	2016	2017	2018	2019	2020	Прогноз 2021
Коефіцієнт прийняття	26,1	30,5	29,2	28,2	27,9	27,6
Коефіцієнт звільнення	29,2	31,8	31,6	32,7	33,0	33,4

* складено на підставі статистичних даних [1]

Як видно з таблиці 3, по-перше, коефіцієнти як прийняття, так і звільнення досить великі, а по-друге, темпи звільнення робітників значно зростають у порівнянні з темпами прийняття на роботу. Такий стан ситуації на підприємствах характеризує незадоволення працівниками умовами і рівнем

заробітної плати. Це негативно впливає на діяльність підприємств, часта зміна робітників не дозволяє підвищувати ефективність роботи. Тому, багато підприємств, особливо у харчової промисловості, є збитковими.

Для підвищення ефективності роботи підприємств, впровадження інновацій, нової техніки, технологій, необхідні кваліфіковані робітники, які здатні до новацій і бажають «двигатися» вперед, розвиватися. Для цього необхідно, щоб заробітна плата робітника відповідала витратам праці.

Література

1. Основні показники ринку праці. URL: <http://kh.ukrstat.gov.ua/index.php/osnovni-pokaznyky-rynku-pratsi-richni-dani>

2. Середня плата: динаміка та темпи. URL: <https://pon.org.ua/novyny/8157-2.serednya-zarobtna-plata-dinamka-ta-tempi.html>

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ВИБУТТЯ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Васьковська К.О., к.е.н., доцент

Космачевська Е.В., магістрант

Орлова А.Ю., магістрант

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Важливе місце в умовах постійних інфляційних процесів займає проблема визначення раціональної оцінки запасів, характерної для нашої країни, тому приймаючи до уваги тенденції розвитку як світової, так і національної економік необхідно визначити склад та місце запасів в структурі об'єктів обліку підприємства, а також проаналізувати методи оцінки запасів при їх вибутті з метою визначення оптимальних для ефективного управління діяльністю підприємства.

Дослідження наукової літератури свідчать, що в складі матеріальних ресурсів запаси займають провідне місце, зокрема мають вплив на фінансові результати діяльності підприємства.

Отже, відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та МСБО 2 «Запаси», запаси – активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством [1-2].

У всіх сферах господарювання підприємства використовуються виробничі запаси. Для ефективного управління ними необхідно

ІСТОРИЧНИХ АСПЕКТ

- Седікова І. О., д.е.н., професор; Мандрикін Д. В., асистент. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
56. ДЕМОГРАФИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ ГРУЗИИ В УСЛОВИЯХ КОВИДПАНДЕМИИ 183
Чичинадзе Борис, д.э.н, Кутаисский Государственный Университет им. Ак. Церетели, г. Кутаиси, Грузия
57. СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ЗА НЕТОВАРНІМИ ОПЕРАЦІЯМИ 184
Немченко В.В., д.е.н., професор; Галаган І.В., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
58. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ 188
Ощепков О.П., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
59. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ВИБУТТЯ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ 191
Васьковська К.О., к.е.н., доцент; Космачевська Е.В., магістрант, Орлова А.Ю., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
60. ОСНОВНІ ІНДИКАТОРИ ФІНАНСОВОЇ ВРАЗЛИВОСТІ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ 194
Тарасова О.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
61. ЕКОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ 197
Немченко В.В., д.е.н., професор; Єдлічка Є.А.. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
62. СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА 199
Мельник Ю.М., д.е.н., професор; Сарієва Г.І, бакалавр, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
63. ОЦІНКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ 202
Мельник Ю.М., д.е.н., професор; Щегульцова А.О, магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
64. АКТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВАХ 208
Євтушевська О.О., к.е.н., доцент; Андрєєва М.В., бакалавр. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
65. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПРОСТОРУ 213
Маркова Т.Д., к.е.н., доцент; Пчелянська Г.Б., старший викладач; Домброван Я.Ю., бакалавр. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
66. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ, РОЗВИТОК ТА СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ 215
Іванченкова Л.В., д.е.н., професорка; Хутак Артур Шир Ага, аспірант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна